

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

KAIVOLINNAN PÄIVÄKOTI

KAIVOLINNAN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

1. Kaivolinnan päiväkoti

- päiväkodin kuvaus
- ylläpitäjä
- vuoropäiväkoti
- henkilökunta
- ryhmät
- lasten lukumäärä

2. Toiminta-ajatus ja arvot

- vuorohoito perheiden tarpeista lähtevä
- yhteistyön merkitys korostuu
- arvot: turvallisuus, kunnioittaminen

3. Oppimisympäristö

- fyysinen oppimisympäristö
- sosiaalis-emotionaalinen oppimisympäristö

4. Toiminnan sisältöalueet

- leikki
- kielellinen ilmaisu
- matematiikka, loogisen ajattelun kehittäminen
- musiikki
- liikunta
- kuvallinen ilmaisu
- luova ilmaisu
- käytännön työt
- luonto- ja ympäristökasvatus
- juhlat
- kansainvälisyyskasvatus
- eettinen ja uskontokasvatus

5. Toiminnan suunnittelu, seuranta ja arviointi

- yhteinen teema
- vuosisuunnitelmat
- kuukausisuunnitelmat
- viikkopalaverit
- osastopalaverit

6. Erityistä tukea tarvitsevat lapset

7. Yhteistyö

- yhteistyö vanhempien kanssa ja moniammatillinen yhteistyö
- esiopetuksen kanssa tehtävä yhteistyö

KAIVOLINNAN PÄIVÄKOTI

Päiväkotimme on Kemin kaupungin ainoa ympärivuorokautista hoitoa tarjoava päiväkotikoti. Monimuotoisuudessaan päiväkotikoti tarjoaa palveluita erilaisiin päivähoidon tarpeisiin, lähtökohtana perheiden työ- ja elämäntilanne. Tarjoamme lapsille laadukasta ja mahdollisimman kodinomaista päivähoitoa siihen vuorokaudenaikaan, kun he vanhempien työn tai opiskelun vuoksi tarvitsevat. Kaivolinnan päiväkodissa käy myös lapsia toisista päiväkodeista ja perhepäivähoidosta kun tarvitsevat tilapäisesti vuorohoitoa.

Päiväkotimme vahvuutena on joustavuus ja ammattitaitoinen, koulutettu henkilökunta. Talon siisteydestä vastaa tilapalvelun siivooja. Päiväkotiin tulee esivalmistettu ruoka, joka kypsennetään päiväkodin keittiössä.

Kaivolinna on pienten lasten päiväkotikoti, sillä päiväkodissamme ei ole esiopetusryhmää. Esikouluikäiset käyvät meillä tarvittaessa vuorohoidossa.

Kaivolinnan päiväkotikoti päivystää kesällä, joululomalla ja hiihtolomalla. Tällöin taloon tulee lapsia ja henkilökuntaa toisista päiväkodeista. Juhlapyhinä päiväkotikoti on suljettu.

TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

Haluamme säilyttää vanhaa lastentarhaperinnettä talon hengessä, opetuksessa ja kasvatuksessa. Vaikka Kaivolinna on kaupungin päiväkodeista vanhin, on se tällä hetkellä monipuolisia palveluita tarjoava ja tämän päivän perheiden tarpeita vastaava yksikkö. Räätelöimme perheille yksilöllisesti niiden tarvitsemat päivähoitopalvelut.

Vuorohoidossa korostuu erityisesti vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö, mm. hoitoaikojen ja työvuorojen yhteen sovittelussa ja lapsen mielekkään päivärytmin muodostamisessa. Haluamme tarjota lapsille luotettavaa ja turvallista hoitoa ja kasvatusta. Tiivis tiedonkulku ja luottamuksellinen vuorovaikutus vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välillä on edellytys onnistuneelle kasvatuskumppanuudelle.

Lapsuuden arvoa tulee korostaa. Jokaisella lapsella tulisi olla iloinen ja huoleton lapsuus. Tarjoamme lapsille turvallisen kasvuympäristön päiväkodissa. Siihen kuuluvat tutut ja mahdollisimman pysyvät ihmissuhteet. Kasvatushenkilöstön joustavuus ja taito ymmärtää lapsen arkea mahdollistavat turvallisuutta tuovan säännöllisen päivärytmin ja päivittäiset rutiinit. Turvallisuutta tuovat konkreettiset arjen teot: aito vuorovaikutus ja lämmin syli sekä yhdessä sovitut rajat.

Hyvä käytös ja hyvät tavat sekä toisten huomioon ottaminen ovat perusedellytyksenä onnistuneelle kanssakäymiselle. Aikuiset toimivat hyvänä esimerkkinä lapsille. Lapsuuden kunnioittaminen on kuuntelemista, aitoa välittämistä ja kiinnostusta lapsen toimista.

Suuressa vuoropäiväkodissa on yhteistyö ja tiedonkulu tärkeää ja haasteellista. Toimimme yhdessä eri lapsiryhmien kesken päivittäin sekä sisällä että ulkona. Yhteisistä kasvatuskäytännöistä sopiminen on tärkeää .

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Päiväkoti sijaitsee ydinkeskustassa, johon on hyvät liikenneyhteydet eri puolelta kaupunkia. Toiminnan kannalta on hyvät mahdollisuudet käyttää mm. kirjaston, teatterin, taidemuseon palveluita ilman kuljetuskustannuksia. Päiväkodista on lyhyt matka meren rantaan ja lähialueen puistoihin.

Piha-alue on jaettu turvallisuussyistä pienten ja isompien lasten ulkoilualueeksi. Koska rakennus on alun perin toiminut asuintalona, ei piha-alueita ole mitoitettu näin suurelle lapsimäärälle.

Jokaisella lapsiryhmällä on käytössään oma kotialue talossamme. Yhteisessä käytössä on suuri sali liikuntaan ja laulutuokioille. Kodinomaisuutta lisää alakerrassa sijaitseva sauna ja suuri pesuhuone. Saunaosastoa käytetään myös lasten vesileikkilana.

Suuressa päiväkodissa on paljon henkilökuntaa ja vuorotyö lisää henkilökunnan liikkuvuutta talon sisällä. Ihmissuhteiden laaja verkko vaatii lapsilta ja henkilökunnalta sopeutumista ja joustavuutta. Positiivisen kasvatusilmapiirin ylläpitämiseksi henkilökunta tekee yhteistyötä ja kehittää uusia toimintamalleja. Yhteneväinen kasvatuskäytäntö on tärkeä.

Iltaisin ja viikonloppuisin kodinomaisuus korostuu. Lapset toimivat sisarusryhmänä toinen toisiltaan oppien. Toiminta on rauhallisempaa ja leppoisampaa.

Oppiakseen lapsi tarvitsee pedagogista ohjausta ja kehitystasoaan vastaavaa välineistöä sekä leikki- ja oppimismateriaalia. Oppimisympäristön järjestämme sellaiseksi, että se tukee lapsen omatoimisuutta. Suuressa lapsiryhmässä on tärkeää, että ympäristö on kiireetön ja rauhallinen. Aikuisen malli on ratkaiseva.

TOIMINNAN SISÄLTÖALUEET

Päiväkodin kasvatustoiminnassa tuemme lapsen kasvua ja oppimista. Toimintaamme ohjaa päivähoitolaki ja -asetus sekä valtakunnallinen ja Kemin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. Päiväkotimme oma varhaiskasvatussuunnitelma on tehty yhteiseksi työvälineeksi koko Kaivolinnan

henkilökunnalle. Toiminnan suunnittelemme vuosittain vaihtuvien teemojen ja muuttuvien lapsiryhmien mukaisesti. Kasvatus- ja opetustoiminnan eri osa-alueet huomioimme lasten iän- ja kehitystason mukaisesti.

Leikki

Leikki on lapsen tärkein toiminta- ja oppimismuoto, jossa mm. vuorovaikutustaidot, kieli ja motoriikka kehittyvät. Me aikuiset tarjoamme leikille mahdollisuuden ohjaamalla tarvittaessa leikin kulkua ja hankkimalla leluja ja välineitä. Ikätasonsa mukaisesti lapsella on mahdollisuus leikkiä yksin, parin kanssa tai ryhmässä, sisällä tai ulkona. Leikissä kehittyvät lapsen yksilölliset taidot ja myönteinen minäkuva. Lapset pitävät leikkimisestä ja eläytyvät antaumuksella erilaisiin roolileikkeihin. Leikkien lapsi käsittelee tunteitaan ja tuntemuksiaan sekä käy läpi mieltään askarruttavia tai ilahduttavia asioita. Annamme aikaa kiireettömälle leikille. Vaihtelua leikkeihin saamme vaihtamalla leluja ja leikkitiloja ryhmien välillä .

Kielellinen ilmaisu

Kieli on ajattelun väline ja oppimisen edellytys

Tuemme ja vahvistamme tehostetusti lapsen puheen ja kielen kehitystä ja vuorovaikutustaitoja ryhmä- ja yksilötasolla. Päiväkodin jokapäiväiseen toimintaan kuuluvat perushoitotilanteissa arkipäiväisen jutustelun lisäksi satu- ja kuvakirjat, lorut, riimit, laulut , leikit ja roolileikit. Lasta kuunnellaan ja opetetaan kuuntelemaan mitä toisella on sanottavaa. Rohkaisemme lapsia ilmaisemaan itseään. Päiväkodin juhlissa lapset esittävät harjoittelemaansa pienimuotoisia esityksiä. Oman lelun päivänä lapset esittelevät itse toisilleen omat lelunsa.

Matematiikka ja loogisen ajattelun kehittäminen

Harjoittelemme matemaattisia taitoja tutustumalla erilaisiin muotoihin, kokoihin, lukumääriin. Peleissä, leikeissä, rakenteluissa, ja esim. helmien pujottelussa kehittyvät matemaattiset taidot ja looginen ajattelu. Harjoittelemme matemaattisia taitoja myös loruissa, lauluissa ja leikeissä . Myös pienet työtehtävät ja yksinkertaiset laskutehtävät kiinnostavat lapsia. Etenemme lasten kehitystason mukaisesti harjoittelemalla vertailuja, luokitteluja, viikonpäiviä, vuorokauden- ja vuodenaikoja.

Musiikki

Musiikki eri muodoissaan kuuluu jokaisessa ryhmässä päivittäiseen toimintaan. Herätämme lapsen kiinnostuksen musiikkimaailmaan kuunnellen, liikkuen, laulaen ja soittaen. Käytämme musiikkikasvatuksessa apuna lauluja, leikkejä, loruja sekä rytmi- ja kehonsoittimia. Lepohuoneessa rauhoitumme ja rentoudumme kuuntelemalla rauhallisia lastenlauluja sekä klassista ja instrumentaalimusiikkia. Lepohuoneessa laulamme myös tuutulauluja. Pienten ryhmät ja isojen ryhmät pitävät erikseen yhteisen laulu- ja leikkituokion joka toinen viikko.

Liikunta

Päiväkodillämme on hyvät mahdollisuudet tarjota lapsille virikkeitä monipuoliseen liikkumiseen sisällä ja ulkona. Päiväkodin läheisyydessä ovat urheilukenttä, lenkkipolut, hiihtoladut ja luistinrata. Piha-alueella lapset leikkivät juoksu- ja liikuntaleikkejä. Talvisin mahdollisuuksien mukaan hiihdämme ja luistelemme. Lapsen luontaista liikkumista tuemme musiikkiliikunnan, leikkien ja retkien avulla. Luontevin liikuntamuoto on päivittäinen ulkoilu. Ohjatut sisäliikuntatuokiot pidämme päiväkodin omissa salissa.

Kuvallinen ilmaisu

Harjoitamme ja vahvistamme kädentaitoja sekä käden ja silmän yhteistyötä. Opettelemme oikeaa kynäotetta ja saksien käyttöä. Tutustumme väreihin ja eri materiaaleihin. Piirtämisessä käytämme hiiltä, tussia, lyijykynää ja väriliituja. Maalaamisessa aloitamme sormiväreistä ja etenemme vesi- ja peiteväreihin taitojen karttuessa. Kesäisin vesimaalaus ulkona on suosittua, myös liituvärit ovat käytössä piha-asfaltin taideteoksiin. Muovailut, liimaamiset ja leikkaaminen kehittävät lapsen keskittymiskykyä ja pitkäjännitteisyyttä. Sorminäppäryyttä harjoittelemmme mm. pujottelemalla helmiä ja ompelemalla. Pikkulegoilla rakentelu harjoittaa myös sorminäppäryyttä. Hyvää askartelumateriaalia saamme myös luonnosta. Tavoitteenamme on rohkaista lasta ilmaisemaan itseään ja käyttämään mielikuvitustaan. Tärkeintä ei ole tuotos vaan tekemisen ilo. Lapsen oma tuotos on aina tärkeä.

Luova ilmaisu

Kannustamme lapsia ilmaisemaan itseään. Erilaiset roolivaatteet aktivoivat lapsia luovaan ilmaisuun. Itsekeksityt esitykset syntyvät helposti ja lapset katselevat mielellään toistensa esityksiä. Luovassa musiikkiliikunnassa lasten mielikuvitus pääsee valloilleen. Musiikki synnyttää erilaisia mielikuvia, joita voi ilmaista kertomalla, tanssimalla tai vaikkapa maalaamalla. Toiminnassamme otamme huomioon vuodenaikojen vaihtelut. Talvella lapset työstävät lunta ja jäättä. Keväällä ja kesällä hauskat vesi- ja hiekkaleikit ovat lapsille mieleistä toimintaa.

Käytännön työt

Lastentarhatyön perinteiden mukaisesti opetamme lapsille käytännön askareita. Ennen uuden leikin aloittamista lapset keräävät vanhat leikit ja tavarat pois. Oman lelun päivänä lapset huolehtivat itse tuomistaan leluista. Lapset opettelevat huolehtimaan kengät, pipot, käsineet paikoilleen. Pienet siivoustehtävät kiinnostavat kaikkein pienimpiäkin. Kannustamme lapsia omatoimisuuteen.

Luonto- ja ympäristökasvatus

Toiminnassamme hyödynnämme luonnon monimuotoisuuden, vuodenajat ja säätilojen vaihtelut. Tarkkailemme vuodenaikojen vaihtumista ja muutoksia lähiluonnossa. Teemme retkiä lähiympäristöön, puistoon, torille, merenrantaan ja lähimetsään. Tutustumme luonnon materiaaleihin esim. veteen, kiviin, lumeen. Opettelemme pienimuotoista luonnonsuojelua. Puhumme veden, paperin ja sähkön säästämisen merkityksestä.

Retket

Luontoretkien lisäksi käymme mahdollisuuksien mukaan teatterissa, kirkossa, kirjastossa. Vierailemme erilaisissa lastentapahtumissa. Pidemmälle suuntautuville retkille voimme lähteä, jos määrärahat ovat riittävät tai vanhemmat osallistuvat kustannuksiin.

Juhlat ja tapahtumat

Lasten syntymäpäiviä vietämme omalla osastolla. Päivänsankari saa syntymäpäiväkortin ja hänelle lauletaan onnittelulaulu. Kemin päiväkodeissa ei tarjota makeisia. Päiväkodin joulu- ja kevätjuhlat kuuluvat perinteisesti toimintaamme. Huomioimme myös muut kalenterivuoteen liittyvät juhlapäivät. Näin välitämme lapsille kulttuuriimme kuuluvia juhlaperinteitä ja iloista juhlatunnelmaa.

Kansainvälisyys/maahanmuuttajat

Päiväkodissämme on maahanmuuttajaperheiden lapsia. Yritämme arjen toimillamme edistää luontevasti perheiden tuntemusta maastamme sekä tutustumaan tapoihimme ja kulttuuriimme. Samoin tutustumme itse vieraisiin kieliin ja kulttuureihin lasten ja heidän perheidensä kautta. Haluamme viestittää kaikille lapsille, että jokainen on yhtä arvokas ja tasa-arvoinen. Pyrimme siihen, että lapset sopeutuvat toimimaan toistensa kanssa lapsiryhmänä.

Eettinen ja uskontokasvatus

Päiväkodin arjessa lapset voivat ilmaista tunteitaan tutussa ja turvallisessa ympäristössä. Korostamme toisten huomioon ottamista, kuuntelemista ja kunnioittamista hyviä tapoja unohtamatta. Autamme lasta erottamaan oikean ja väärän. Päiväkodissa huomioimme tavallisimmat juhlapyhät mm. joulun ja pääsiäisen. Uskontokasvatuksessa otamme huomioon perheiden vakaumuksen.

TOIMINNAN SUUNNITTELU, SEURANTA JA ARVIOINTI

Vuosisuunnitelmat

Laadimme yhdessä koko talon yhteisen vuosisuunnitelman ja sen pohjalta tarkemmat lapsiryhmäkohtaiset suunnitelmat toiminnan eri sisältöalueille.

Kuukausisuunnitelmat

Vuosisuunnitelmaa tarkennamme kuukausittain. Sovimme lähemmin eri toimintojen toteuttamisesta. Käymme läpi mm. tulevien musiikkituokioiden aiheet, mahdolliset retket ja muut yhteisesti toteutettavat toiminnot. Jokainen osasto mukauttaa kuukausisuunnitelmaa lapsiryhmän tavoitteiden ja resurssien mukaisesti.

Viikkopalaverit

Tiedonkulun varmistamiseksi pidämme kaksi kertaa kuussa henkilökunnan palaverin. Siinä tiedotetaan päivähoitoon liittyvistä ajankohtaisista asioista.. Suunnittelemme niissä lapsiryhmien päivittäistä yhteistyötä sekä käsittelemme henkilökuntaa ja lapsia koskevia asioita. Palaverissa päätämme hankinnoista ja käymme läpi kiinteistön kunnossapitoa. Kaksi kertaa kuussa lastentarhanopettajat pitävät suunnittelupalaverin

Osastopalaverit

Osastopalavereissa keskustelemme lapsista sekä sovimme toimintatavoista.

ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVAT LAPSET

Jokainen lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii omaan tahtiinsa. Toisinaan lapsi voi tarvita tukea voidakseen leikkiä ja osallistua toimintaan. Lapsella on oikeus saada tarvitsemaansa tukea, kannustusta, ohjausta ja opetusta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Erityinen tuki voi olla menetelmiä, tilajärjestelyjä, apuvälineitä tai muita yksilöllisiä ratkaisuja.

Pohdimme yhteistyössä vanhempien kanssa lapsen kehityksessä mahdollisesti esiin tulevia pulmakohdita ja tarvittavia tukimuotoja. Tavoitteet kirjataan lapsen henkilökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, joka tehdään yhdessä vanhempien, ryhmän henkilökunnan ja tarvittavien yhteistyötahojen kanssa. Tarkistamme ja arvioimme säännöllisesti kaikkien lasten yksilöllisiä suunnitelmia.

YHTEISTYÖ

Yhteistyö vanhempien kanssa ja moniammatillinen yhteistyö

Lasten aloittaessa päivähoiton, laadimme yhdessä vanhempien kanssa lapselle henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman. Koska vanhemmat ovat oman lapsensa parhaita asiantuntijoita, saamme heiltä arvokasta tietoa hoito- ja kasvatustyöhömmme. Täydennämme lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa vuosittain. Keskustelut vanhempien kanssa lasta tuotaessa ja haettaessa kuuluvat päivittäiseen yhteistyöhön. Muita yhteistyömuotoja ovat vanhempienillat, erilaiset talkoot ja yhteiset juhlat ja tapahtumat. Pyydämme vanhemmilta vuosittain luvan tehdä

myös moniammatillista yhteistyötä, neuvolan, koulun ja sosiaalityöntekijöiden kanssa. Teemme yhteistyötä lisäksi kulttuuri- ja liikuntatoimen sekä seurakunnan kanssa.

Esiopetuksen kanssa tehtävä yhteistyö

Päiväkodissa olevat, vuorohoitoa tarvitsevat lapset haetaan aamulla esiopetukseen Sauvosaaren päiväkotiin ja tuodaan iltapäivällä takaisin. Kaivolinnassa vuorohoidossa käy esikoululaisia myös toisista päiväkodeista.

